

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **N. K.**, zast. JUDr. Martinem Novákem, advokátem, se sídlem Výstaviště č. p. 67, Praha 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 14 Az 154/2003 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci stěžovatelky, JUDr. Martinu Novákovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1075 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 5. 2003, č. j. OAM-1802/VL-15-C10-2003. Tímto rozhodnutím byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) s odůvodněním, že stěžovatelka nepožádala o udělení azylu bezprostředně po vstupu na území České republiky, ale až při hrozbě vyhoštění z tohoto území.

Stěžovatelka současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu, ve které namítala, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav věci a vydal nesprávné rozhodnutí. Dále požadovala, aby její žádost byla posouzena na základě Deklarace práv člověka. Na základě výše uvedeného pak navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Následným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem byla žaloba zamítnuta. Krajský soud dovodil, že nastaly podmínky specifikované ustanovením § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neb bylo dostatečně prokázáno, že žalobkyně požádala o azyl až při hrozbě vyhoštění a nikoliv bezprostředně po příjezdu do České republiky, a plně tak přisvědčil žalovanému správnímu orgánu. Žalobu proto neshledal důvodnou.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka kasační stížnost, kterou opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně pak toliko uvedla, že žalovaný správní orgán a krajský soud posoudily věc v rozporu s právním řádem, resp. zákonem o azylu. V kasační stížnosti rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu značné újmy na jejích právech, k čemuž uvedla, že má reálnou obavu z opuštění České republiky, neboť na Ukrajině jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů (z jakých nespecifikovala); resp. „neznalost českých zákonů, které se za dobu řízení o udělení azylu měnily, vedla k tomu, že neměla možnost kvalitně obhájit svá práva před soudem“. Na základě výše uvedených skutečností pak stěžovatelka požadovala, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem stěžovatelce k její žádosti usnesením ze dne 18. 5. 2004, č. j. 14 Az 154/2003 - 26, ustanovil zástupce JUDr. Martina Nováka, advokáta, se sídlem Praha 7, Výtaviště č. p. 67.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém uvedl, že ke kasační stížnosti se vzhledem k jejímu obsahu nebude vyjadřovat; návrh na přiznání odkladného účinku nepodporoval.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Krajský soud stěžovatelce na její žádost ustanovil právního zástupce a stěžovatelka tak splňuje i podmínku vymezenou v ustanovení § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka uvádí jako právní důvod kasační stížnosti nejprve důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je dále třeba se vyjádřit k dopadu tohoto ustanovení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Takováto pochybení v rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, však Nejvyšší správní soud neshledal. Stěžovatelka konkretizovala své námitky ve spojení s ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak, že správní orgán a krajský soud posoudily věc v rozporu s právním řádem, resp. zákonem o azylu, nespecifikovala však v čem by měl tento rozpor spočívat. Nejvyšší správní soud proto celkově přezkoumal postup obou orgánů a jejich rozhodnutí, avšak neshledal, že došlo k porušení zákona. Nejvyšší správní soud se s takto učiněnými závěry ztotožňuje a dovozuje, že žalovaný správní orgán i krajský soud citovaná ustanovení zákona o azylu vyložil správně. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v souzené věci důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. neshledal.

Stěžovatelka dále uvádí jako důvod kasační stížnosti důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., které stanoví, že kasační stížnost lze podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Protože stěžovatelka důvody vymezené v označeném písm. b) cit. zákonného ustanovení nespecifikovala, je třeba se vyjádřit k významu všech jednotlivých částí označeného písm. K významu první části písm. b) tohoto ustanovení (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Krajský soud se podle Nejvyššího správního soudu zabýval konkrétními dopady právě uvedeného a neshledal, že by žalovaný nezjistil úplně skutkový stav. Nejvyšší správní soud dospěl obdobně k závěru, že v odůvodnění jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Po důkladném posouzení závěrů Krajského soudu v Ústí nad Labem se s nimi Nejvyšší správní soud také ztotožňuje a konstatuje, že skutkový stav má oporu ve spisech a není s nimi v rozporu. Význam další části písm. b) cit. ustanovení s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. Po posouzení stěžovatelkou uvedených skutečností, jakož i obsahu spisu, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že k porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonost, nedošlo. K poslednímu možnému porušení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. K rozhodnutí

Krajského soudu v Ústí nad Labem, jakož i k jemu předcházejícímu rozhodnutí žalovaného správního orgánu, zaujal Nejvyšší správní soud názor, že uvedená rozhodnutí ani touto vadou netrpí. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v souzené věci neshledal ani důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s..

Dále stěžovatelka namítá i naplnění stížnostního důvodu z § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy, že došlo ke zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Nejvyšší správní soud přezkoumal údajnou zmatečnost spočívající v absenci podmínek řízení, avšak neshledal, že by chyběly podmínky řízení, že by ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce, a stěžovatelce proto ani v této námitce nepřisvědčil. Přitom nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatelka důvod zmatečnosti řízení ani nijak nespecifikovala.

Stěžovatelka konečně uvádí jako právní důvod kasační stížnosti i ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. („rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů rozhodnutí, popř. pro jinou vadu řízení před soudem“), a proto je třeba se dále vyjádřit ještě k dopadu tohoto ustanovení. Nejvyšší správní soud dovozuje, že nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí spočívá buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí, a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí. K rozhodnutí krajského soudu, jakož i předcházejícímu rozhodnutí žalovaného správního orgánu, zaujal Nejvyšší správní soud názor, že uvedená rozhodnutí ani touto vadou netrpí. Rozhodnutí se podle názoru Nejvyššího správního soudu naopak opírá o dostatek důvodů, je odůvodněno srozumitelně, argumentačně řádně a podrobně, a netrpí ani žádnou jinou vadou řízení před soudem. Ani této námitce Nejvyšší správní soud tudíž nepřisvědčil a uzavírá, že v souzené věci žádný z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. neshledal.

Závěrem se Nejvyšší správní soud vyjadřuje k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné a tedy k podstatě sporu před krajským soudem. Nejprve je třeba vyjít z obsahu správního spisu. Z obsahu správního spisu, zejména přímo z tvrzení stěžovatelky, totiž vyplynulo (z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 23. 4. 2003 a z pohovoru k žádosti ze dne 2. 5. 2003), že stěžovatelka opustila domovskou vlast z důvodu, že na Ukrajině má přítele, se kterým by chtěla žít, její rodiče však se sňatkem z náboženských důvodů nesouhlasili a proto z Ukrajiny s přítelem odjela. Důvodem odjezdu bylo, že nemohli žít s přítelem pod vlivem jejich rodin. Rodiče přítele jsou zřejmě příslušníky nějaké náboženské sekty, asi Svědků Jehovových.

Z obsahu spisu dále vyplynulo, že stěžovatelka o azyl žádala z důvodu správního vyhoštění. Do Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 2. 5. 2003, vedeného za přítomnosti tlumočnicka, stěžovatelka výslovně uvedla, že o azyl nepožádala hned po svém příjezdu do České republiky proto, že si chtěli nejprve prohlédnout, jak to v České republice vypadá, jak to zde chodí a potom se rozhodnout. Po vypršení platnosti víza v České republice

pobývala nelegálně. O azyl v České republice se rozhodla požádat, co byla kontrolována policií bez platného víza a bylo jí uděleno správní vyhoštění. Při pohovoru byla poučena o svých právech a povinnostech, k tomu prohlásila, že poučení rozuměla a nežádá bližší vysvětlení. Na závěr pohovoru byla seznámena s obsahem protokolu v jazyce ruském, vyslovila s ním souhlas a nežádala doplnění.

Z těchto skutečností pak vycházel při svém posuzování správní orgán (i krajský soud), který s odkazem na ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, žádost jako bezdůvodnou zamítl. S ohledem na zjištěný skutkový stav, a tady zejména s ohledem na údaje a skutečnosti, které uváděla stěžovatelka od samého počátku azylového řízení, se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje s jeho závěry, resp. následnými závěry krajského soudu o tom, že stěžovatelkou uváděné důvody nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu, a za tohoto stavu věci bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu plně opodstatněné.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a souvisejícími námitkami.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný správní orgán žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatelky, JUDr. Martin Novák, byl ustanoven soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 a § 60 odst. 1 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označenému zástupci za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 1075 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za jeden úkon právní služby (á 1 000 Kč - § 11 odst. 1 b/ ve spojení s § 9 odst. 1 písm. b/ cit. vyhlášky) a jednoho režijního paušálu (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 12. 1. 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu